

ת"פ 36595/08/15 - מדינת ישראל נגד מוחמד חואגה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 36595-08-15 מדינת ישראל נ' חואגה

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד שמלה

נגד

הנאשם מוחמד חואגה

ע"י ב"כ עו"ד רמזי סקיס

גזר דין

השתלשלות ההליך:

ביום 5.2.2017, במסגרת הסדר טיעון, הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן והורשע בעבירת תקיפה חובלנית בצוותא לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

1. בהסדר הטיעון התחייבה המאשימה להגביל את עתירתה העונשית לשישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי, אם תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם יכלול המלצה 'חיובית' ויצביע על לקיחת אחריות, אמפתיה לנפגע וסיכוי נמוך להישנות עבירות תקיפה. עוד הוסכם, כי תסקיר 'שלילי' או שאין בו את המדדים הנסקרים, יאפשר למאשימה לטעון לעונש כרצונה. בכל מקרה, ההגנה תהא חופשית בטיעוניה.

2. הנאשם הופנה אפוא לשירות המבחן ונערכו בעניינו ארבעה תסקירים, מהימים 22.6.17, 26.1.17, 1.3.18 ו-17.9.18: השירות התרשם מהירתמותו ומחויבותו של הנאשם לטיפול ממושך, שהוביל לשינוי עמדות ותפיסות, והמליץ על ענישה שיקומית של של"צ בהיקף "נכבד" וצו מבחן.

3. ביום 16.10.18 טענו הצדדים לעונש:

התביעה טענה למתחם עונשי הולם בין שמונה לבין 18 חודשי מאסר, ועתרה להשית על הנאשם שישה חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות, ולצדם ענישה נלווית של מאסר מותנה, קנס ופיצוי "משמעותי";

ההגנה עתרה לאימוץ המלצתו של שירות המבחן, לענישה שיקומית של צו מבחן וצו של"צ;

מעשי הנאשם:

1. ביום 23.11.14 בשעת צהריים, נהג הנאשם את רכבו, כשאתו בנו הקטין. באותו מקום נסע ברכבו גם הנפגע, מר אלכסנדר שלומוב, והתגלע ביניהם סכסוך על רקע השימוש בדרך.

עמוד 1

2. הנאשם יצא מרכבו, ניגש לנפגע שישב ברכבו, הכניס ידו דרך חלון הרכב וסטר לו. הנפגע יצא מרכבו, ראה שהנאשם שולח ידו לכיסו, ולכן תפס את ידו כדי להתגונן מפניו.
3. אז יצא מרכב הנאשם בנו של הנאשם, קפץ על הנפגע מאחור והכה אותו בראשו עד שנפל ארצה.
4. בעוד הנפגע מוטל על הארץ, בעטו בו הנאשם ובנו והיכו אותו באגרופיהם, עד שעצרו בעדם עוברי אורח, והנאשם ובנו נמלטו מהמקום.
5. במעשיהם גרמו הנאשם ובנו לנפגע שטף-דם פנימי (המטומה) בראשו ורגישות בכתף שמאל, באגן ובירך ימין, והוא נזקק לטיפול רפואי [תצלומים תע/2 ומסמך רפואי תע/3].

נסיבות הקשורות בעבירה - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. במסגרת ההסדר הגבילה המאשימה את עתירתה לעונש לשישה חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות. "הסדר טווח" מסוג זה אינו פוטר את בית המשפט מקביעת מתחם העונש ההולם: בית המשפט העליון קבע פעמים רבות שהוראותיו של תיקון 113 לחוק העונשין אינן עומדות בסתירה ל"גישת האיזון הראוי" - דהיינו, הערכאה הדיונית מוסמכת ואף נדרשת לבחון הסדרי טיעון על רקע מתחם הענישה ההולם, שאותו יש לגבש בהתאם להוראות הקונקרטיות של תיקון 113 (ע"פ 921/17 אבו זעילה נ' מ.י. (2017); ע"פ 5855/15 לוגסי נ' מ.י. (2016), פסקה 11; ע"פ 512/13 פלוני נ' מ.י. (2013), פסקאות 12-18 לפסק דינו של השופט ח' מלצר)). קביעת המתחם לא תיעשה בדקדקנות הרגילה, אלא במידה המאפשרת בחינתו של הסדר הטיעון במבחן האיזון הראוי.
2. עבירות התקיפה מגנות על הערכים המוגנים של שמירת הגוף והבריאות וכיבוד האוטונומיה של האדם על גופו, כחלק מכבודו כאדם. תקיפה חובלנית בצוותא הנה מהחמורות במדרג עבירות התקיפה, בשל פוטנציאל הפגיעה החמור. מדדי החומרה במקרה דנן חושפים את מידת הפגיעה הקשה בערכים המוגנים: תקיפה פרועה ובלתי-מרוסנת, של שניים נגד אחד, כשהקרבת שרוע חסר-אונים על הארץ, וכשרק התערבותם של אחרים אילצה את התוקפים להניח לנפגע, וכל-זאת על-רקע שימוש בדרך.
3. הנזק הפיזי שנגרם לנאשם אינו חמור או מתמיד, אך אין לזלזל בתחושות הכאב, הפחד ואבדן הביטחון שהיו מן-הסתם חלקו של המתלונן, שעבודתו כנהג מונית גוררת שימוש תדיר בדרך. הנזק הפוטנציאלי חמור לאין שיעור.
4. בהתחשב בכלל הנסיבות ובמדיניות הענישה הנהוגה, לה טענה התביעה, מתחם העונש ההולם ייקבע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר, כעונש עיקרי. עתירת התביעה מצויה אפוא במתחם, וההסדר סביר ומאוזן.

אימוץ עמדת ההגנה לעניין העונש העיקרי (חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום):

1. הנאשם יליד 1975, כבן 44 כיום, נשוי ואב לשישה ילדים משתי נשים, שאינו עובד עקב מצבו הבריאותי.

מוצא הנאשם במשפחה ברוכת-ילדים, כשהמצוקה הכלכלית מנעה מהוריו העסוקים להוות דמויות סמכותיות ומציבות גבולות. הנאשם החל לעבוד בגיל צעיר, כדי לסייע בכלכלת המשפחה, תחילה כטכנאי מזגנים ובהמשך כמוביל וסבל עצמאי, עד שנאלץ לחדול מעבודה בשל מצבו הבריאותי. הנאשם מתמודד עם חובות כבדים שצבר, וכיום הוא מנהל הליך משפטי להכרזתו כפושט רגל.

2. לחובת הנאשם עבר פלילי רלוונטי, אך יש לציין כי עבירה אחרונה עבר הנאשם בשנת 2001 [תע/1].

3. מצבו הבריאותי של הנאשם אינו שפיר: הנאשם סובל מדלקות וכאבים בגפיו, ונמצא עדיין בבירור רפואי. הנאשם אינו מסוגל לעבוד, כאמור לעיל.

4. יחס הנאשם לעבירה: בתחילה נטל הנאשם אחריות מסויגת למעשה, תוך צמצום משמעותה של התנהגותו והיאחזות בעמדה קורבנית, כשטען שהנפגע התגרה בו באמירות מעליבות וגזעניות, ושהוא זה שהפריד בין בנו לבין הנפגע. ככל שהתקדם הטיפול בנאשם ניכר השינוי שהתבטא בנכונות לביקורת עצמית, ועד לנטילת אחריות ואשם.

5. שירות המבחן מצא כי הנאשם סיגל לעצמו מצעירותו דפוסי מחשבה ופעולה אלימים, ולוקה באימפולסיביות ובקושי לווסת את דחפיו האלימים, שהתבטאו גם בתחום המשפחה. בתחילה, הנאשם אף שלל בעייתיות וצורך בטיפול, אך עבודה מאומצת ומעמיקה של שירות המבחן ושל גורמי טיפול בקהילה, גררה שינוי משמעותי, המפורט בתסקיר אחרון:

הנאשם נרתם לטיפול קבוצתי בעברייני אלימות במסגרת שירות המבחן מינואר 2018, לצד טיפול ממוקד בתחום המשפחה והזוגיות, במסגרת לשכת הרווחה העירונית, החל משנת 2017. בתקופה זו גילה הנאשם יכולת ורצון להתבוננות פנימית-ביקורתית בהתנהגותו ובתפיסותיו, הגביר מודעותו לדפוסי פעולה ומחשבה שליליים, ורכש אמצעים לשליטה בכעסים. מאז האירוע לא הורשע הנאשם בעבירות נוספות. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות עבירות אלימות פחת, והמליץ לנקוט בענישה מכוונת-שיקום - צו מבחן למשך חצי שנה וחויב בשל"צ בהיקף נכבד. השירות הביע חשש, שעקב מצבו הבריאותי של הנאשם והקשיים הכלכליים עמם מתמודדת המשפחה, עבודות שירות יהוו גורם-דחק שעלול לפגום בשיקום.

6. עוד יש להזכיר נתונים העומדים לזכותו של הנאשם:

א. עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, יכביד מאוד על הנאשם, בגין מצבו הבריאותי. כלל לא בטוח שיימצא מקום לריצוי עבודות שירות, לנוכח מצבו הבריאותי של הנאשם;

ב. הנאשם ומשפחתו מתמודדים עם עקה כלכלית כבדה, כך שכל עונש שיגביל את יכולת הנאשם להתפרנס יפגע בהם קשות;

ג. הנאשם נטל אחריות על מעשיו, תחילה מסויגת, אך נרתם למאמצי שיקום תובעניים במשך תקופה ארוכה, והצליח לשנות תפיסותיו ולשלוט בדחפיו האלימים;

ד. נסיבות חייו הקשות מנערותו, לרבות החסך בדמויות סמכות מכוונות ומציבות

גבולות - חסך ששירות המבחן קושר בינו לבין סיגול דפוסים אלימים ומכשילים;

ה. חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה - כארבע שנים - מבלי שהנאשם הורשע בגין עבירה נוספת;

7. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מאפשר להחריג עונשו של נאשם ממתחם העונש ההולם, משיקולי שיקום. בין השיקולים מרכזיים שהובאו בפסיקה נמצא את אלו: המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה. שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) (ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מ.י.** (2018)). מדדים אלה מצויים במקרה דנן, כעולה מתסקירי שירות המבחן.

8. העבירה שעבר הנאשם חמורה ומכוערת בנסיבותיה, אך הנאשם עבר תהליך ממושך שהוביל לשינוי מהותי בעמדותיו. השיקום שעבר אינו רק משאלת לב או תקווה. הוא הפך נגד עיניו למציאות שלא ניתן להפנות לה עורף. המובהקות שלו היא שמהווה אותן "נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן", המצדיקות סטייה מן המתחם בשל שיקולי שיקום אף כאשר העבירות הן בעלות חומרה יתרה (ע"פ 779/15 **פלוני נ' מ.י.** (2015)).

9. שוכנעתי שריצוי מאסר בעבודות שירות יפגע חמורות בהליך השיקום, ככל שמצבו הרפואי של הנאשם יאפשר ענישה מסוג זה, ולפיכך אאמץ את המלצותיו של שירות המבחן.

10. לצד צווי מבחן ושל"צ, יוטלו מאסר מותנה והתחייבות כספית, לתוספת הרתעה; לנוכח מצבו הכלכלי יוטל על הנאשם קנס בשיעור נמוך, על-גבול הסמלי בהתחשב בנסיבות; לא כך באשר לפיצוי, שכן לפי ההלכה הפסוקה, מצבו הכלכלי של הנאשם ויכולת התשלום שלו אינם משפיעים על קביעתו של פיצוי, כדין פיצוי אזרחי (והשוו ע"פ 5761/05 **מג'דלאוי נ' מ.י.** (2006) וע"פ 2661/12 **פלוני נ' מ.י.** (2012)). הפיצוי ישקף את ההכרה בפגיעות הפיזיות והנפשיות שפגע הנאשם בנפגע, ולא ימצה את הנזק.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות מכל סוג;
- ב. קנס בסך 1,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו;
- ג. התחייבות בסך 1,000 ₪ למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות מכל סוג. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך חודש ימים;
- ד. פיצוי לנפגע, מר אלכסנדר שלומוב (ע"ת 1 בכתב האישום), בסך של 3,000 ₪. הקנס והפיצוי ישולמו בחמישה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, שהראשון שבהם לא יאוחר מיום 1.12.18, וכשמחדל או עיכוב באחד התשלומים יעמיד מלוא הסך לפירעון מיד. לא ישולם סך הקנס והפיצוי במועד, יישא הפרשי הצמדה

ורבית מיום האירוע 23.11.14 ועד ליום התשלום המלא בפועל;

ה. צו מבחן למשך חצי שנה מהיום. הנאשם מוזהר כי הימנעות משיתוף פעולה עם שירות המבחן תוביל להשבת התיק לבית המשפט ולגזירת עונש חלופי נוסף;

ו. צו של"צ בהיקף של 200 שעות, לפי תכנית שירות המבחן שתוגש למועד שיידחה. הנאשם מוזהר כי אי-ציות להוראות שירות המבחן או הממונים במקום השל"צ יוביל להשבת התיק לבית המשפט ולגזירת עונש חלופי נוסף;

הוראות נלוות:

א. אם ירצה הנאשם לבקש דחייה נוספת או פריסה אחרת של תשלום הקנס הפיצוי, יפנה למרכז לגביית קנסות;

ב. פיקדונות: ככל שהיו, יושבו לנאשם;

ג. מוצגים: ככל שהיו, יועברו להכרעה פרטנית של קצין משטרה;

ד. התביעה תעביר בהקדם למזכירות טופס פרטי מתלונן;

ה. עותק גזר הדין יישלח לשירות המבחן, המתבקש להגיש תכנית של"צ לדין הנקבע עתה ליום 17.12.18 בשעה 08:30. אם תגיע התכנית קודם לדין, תאושר על הכתב והצדדים יופטרו מהתייצבות;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' כסלו תשע"ט, 18 נובמבר 2018, במעמד הצדדים.